

Organizacija službe pogodbenih zdravnikov v Sarajevu

Pogosto govorimo (ne brez vzroka), da so poliklinike in ambulante domov ljudskega zdravja prenatrpana z bolniki, da je treba dolgo čakati na zdravnika, da kakovost pregledov ni zadovoljiva. Zato prihaja do negodovanja in protestov (opravičenih in neopravičenih).

Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Sarajevu se je lotil reševanja tega problema v želji, da bi zadovoljil zavarovance in zdravnike ter ustvaril med njimi pristnejšo vez in skupanje. Izven poliklinične službe, ki ji je hotel pomagati, je sklenil pogodbe s zdravniki splošne prakse in specialisti (ki pa se ne ukvarjajo s privatno prakso), da pregledujejo bolnike socialnega zavarovanja v svojih zasebnih ordinacijah. Pogodbe so bile sklenjene s zdravniki splošne prakse in specialisti, ki imajo vse potrebno za pregled bolnikov, kakor so to ordinacija, čakalnica, instrumentarij in drugo.

Medsebojne obveznosti

Socialno zavarovanje je računalo s tem, da pogodbeni zdravnik ne sme biti preobložen z bolniki in da mora biti kakovost pregleda na višini. V soglasju s sindikalnim svetom in zdravniškim društvom je bilo sklenjeno, naj zdravniki splošne prakse pregledajo največ šest bolnikov na uro, pri tem pa da ne delajo več kakor eno do štiri ure na dan. Za vsako delovno uro plača Zavod za socialno zavarovanje po 200 dinarjev. Razen tega so pogodbeni zdravniki splošne prakse dolžni, da v svojih ordinacijah dajejo injekcije, opravljajo majhna obvezovanja, vzdržujejo snago, plačujejo najemnino in razsvetljavo. Za vse to so honorirani posebej, in sicer s 75 din za vsako delovno uro.

Pogodbeni zdravnik je dolžan opravljati tudi terensko službo

podnevi in ponoči, za to delo pa je posebej honoriran. Za vsak dnevni hišni obisk dobi zdravnik po 300 din, za obisk ponoči 500 din. Prevozne stroške pri hišnih obiskih plačajo zdravniki sami. Če se pojavi večje število bolnikov, je zdravnik dolžan vztrajati dlje, kakor traja dogovorjeni čas, in pregledati vse paciente. To nadurno delo se ne plača, temveč se ob koncu vsakega tretjega meseca obračuna povprečje. Če je to povprečje večje od dogovorjenega, tedaj se zdravniku podaljša delovni čas največ do štirih ur na dan. Če bi bilo to povprečje večje kakor 4 ure na dan, mu določeno število zavarovancev odvzamejo in izročijo drugemu zdravniku. Ponovni pregledi in ponovni pregledi rezultatov se vračunavajo v šest bolnikov, kolikor jih je pogodbeni zdravnik splošne prakse dolžan pre-

gledati v eni uri. Zdravniki specialisti, internisti in drugi so dolžni pregledati 5 bolnikov na uro, zdravniki za živce 4.5.

V primeru, da je ob hišnem obisku v eni družini več bolnikov, se obračuna en obisk po 300 din, če je bil napravljen podnevi, po 500 din, če je bil napravljen ponoči, medtem ko se vsi drugi pregledi plačajo po 80 din za vsako osebo. O tem dobijo zdravniki potrdilo od zavarovancev.

Pogodbeni zdravnik ni dolžan opravljati preglede ob nedeljah in praznikih. V primeru, da pogodbeni zdravnik pristane na delo ob nedeljah in praznikih, mu pripada poseben honorar 80 din za vsak pregled poleg že dogovorjenega honorarja. Če zavarovancev v nedeljo in na praznik ne bi pregledal pogodbeni zdravnik, imajo pravico obrniti se na postajo za nujno pomoč ali na ambulanto javne službe.

Pogodbeni zdravniki so dolžni, da so ob določenih urah pravočasno v ordinaciji in da pravočasno opravijo dnevne in nočne obiske. Pravočasno morajo poslati mesečna in druga poročila. Prav tako morajo sami voditi bolniške dnevnike in za to delo niso posebej honorirani. Če pa ne želijo opravljati administrativnih del, nosijo sami stroške za plačilo uslužbenca.

Pogodbeni zdravnik je upravičen poslati kakor zdravnik na polikliniki svoje bolnike na pregled zaradi konzultiranja k zdravnikom specialistom, prav tako pa se lahko neomejeno poslužuje laboratorija, rentgena in vseh drugih pomožnih sredstev zaradi ugotavljanja čim bolj točne diagnoze.

Pogodbene zdravnike, ki pristanejo na vse te pogoje, izbirajo delavci in uslužbenec posameznih podjetij in ustanov sami na javnem sestanku. Za izbiro zdravnika je potrebnih najmanj 200 zavarovanih članov ne glede na družinske člane. S tem postane ta zdravnik njihov hišni zdravnik in skrbi v bodoče za njihovo zdravje. Posamezna majhna podjetja in ustanove se združujejo, da bi tako izpolnila pogoje za izbiro hišnega zdravnika.

Ta sistem ne zajema upoko-jencev, temveč samo ustanove in podjetja, ki nimajo svojih ambulant v podjetju. Če bi imel zadostno število zdravnikov, bi Zavod za socialno zavarovanje razbremenil ambulante javne službe tudi za upokojence.

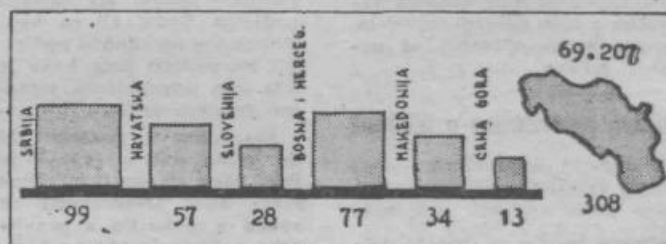
Kaj učijo prve izkušnje

Okrajni Zavod za socialno zavarovanje v Sarajevu vodi točno evidenco in statistiko. Po proračunu je en pregled pri pogodbenem zdravniku v letu 1955 stal zavod 62 din, na polikliniki pa 85 din. Število bolniških dni je manjše pri pogodbenih zdravnikih kakor pri zdravnikih javne službe. Iz evidence je razvidno, koliko pregledov je imel posamezni zdravnik v ordinaciji, koliko je dal

Pregledi v zasebnih ordinacijah

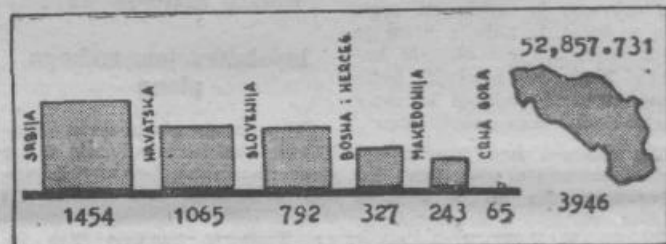
Ljudska republika	Štev. zdravnikov s priv. prakso	Delovne ure na 1 zdravnika dnevno	Skupno štev. pregledov	Od tega kmečko prebivalstvo
FLRJ	3147	1,7	5.576.944	4.062.640
Srbija	1000	2	2.300.000	1.610.000
Hrvatska	1450	0,8	1.392.000	974.400
Slovenija	255	2	410.000	390.000
Bosna in Hercegov.	265	2,5	993.000	724.000
Makedonija	117	3	401.544	305.240
Črna Gora	60	2	80.400	59.000

Pregled števila bolnišnic in postelj v njih

Iz pregleda je razvidno število bolnišnic v ljudskih republikah in skupno število za vso državo. Številka 69.207 predstavlja skupno število postelj v vseh bolnišnicah. Podatki so iz l. 1955

Pregled števila ambulantno-polikliničnih ustanov

Iz pregleda je razvidna razvrstitev ambulantno-polikliničnih ustanov po ljudskih republikah in skupno število za vso državo. Številka 52,857.731 predstavlja skupno število v letu 1955 opravljenih pregledov

Število pregledov na zdravnika na eno uro v ambulantno-polikliničnih ustanovah

FLRJ	7,0
Srbija	6,9
Hrvatska	7,9
Slovenija	6,3
B in H	9,7
Makedonija	9,5
Črna gora	8,1

Število prebivalcev na eno bolniško posteljo

FLRJ	255
Srbija	269
Hrvatska	204
Slovenija	163
B in H	396
Makedonija	282
Črna gora	256

Cena posameznega pregleda

okraj	dinarjev
Mladenovac	110
Trbovlje	134
Ptuj	201
Zenica	103
Gorica	103

Dr. Milorad Pavlović

Vrsta čakajočih v zdravniški čakalnici doma za ljudsko zdravje v Beogradu